

Vier websites

Het *Poppenspe(e)lmuseum* heeft ondermeer tot doel zich op internet nadrukkelijk te profileren om de virtuele bezoeker van het museum de gelegenheid te bieden zich te informeren over de activiteiten van het museum en het (volks)poppentheater in de ruimste zin van het woord. Zodoende zijn de afgelopen jaren een paar websites tot stand gekomen: een digitale *folder* over het museum, een digitaal *Poppenspe(e)linformatiecentrum*, een subsite op de website van *Het Geheugen van Nederland* en een *speur- en vragenspel* over het (volks)poppentheater.

Via www.poppenspelmuseum.nl komt men op de ‘Welkomstpagina’, waarna een keuze gemaakt kan worden.

Deze website is een fleurige, viertalige digitale ‘prospectus’ over het Poppenspe(e)lmuseum en is rijk voorzien van (bewegend) beeldmateriaal. De site bevat algemene museale en achtergrondinformatie over de diverse thematentoonstellingen.

Op de eerste websitepagina, een blik op West-Europa door een loep, kan een taalkeuze gemaakt worden. De bezoeker van de site wordt vervolgens toegesproken door enkele karakteristieke hoofdfiguren uit het traditionele Europese volkspoppenspel. Onze oud-Hollandse Jan Klaassen onthaalt de internetter met ‘Welkom’ en de Franse Guignol zegt ‘Bienvenue’. Door het ‘Willkommen’ van Kasperl krijgt men gegevens in het Duits en met ‘Welcome’ wordt men door de Engelse Mr Punch begroet.

Intuïtief klikken, pamfleticoontje

Door een ‘intuïtieve’ klik op Jan Klaassen, Katrijn, de agent, de muizen, de poes, de aap, de verschillende attributen uit het volkspoppentheater of de icoontjes rond twee poppenkasttaferelen, kan een en ander worden ontdekt en geraadpleegd. De site bevat gegevens over de openingsdagen en -tijden, de tarieven en de tentoonstellingen, evenals een blik in de verschillende vertrekken van het museum en de bibliotheek. Ook geeft de site – door middel van een ‘pamfleticoontje’ – informatie over speciale arrangementen, fiets- en wandelroutes en bereikbaarheid, de thema-exposities, een prent van de maand, het gastenboek, (inter)nationale links naar poppentheatergroepen en -organisaties, de vriendenvereniging van het museum, een webwinkeltje, een kleur- en schuifspelletje en het colofon.

Poppenspe(e)linformatiecentrum

De site www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl is bedoeld om een breed publiek te informeren over de collectie, de bibliotheek van het museum en over het poppentheater – met het daarbij behorende materiële en immateriële erfgoed. De site – die is opgebouwd uit een grote verzameling tekstdocumenten rond de thematiek van de poppentheatercultuur, geflankeerd door de bibliotheekdatabase – ontleent zijn kracht vooral aan het tekstcorpus en de vele afbeeldingen. De teksten (*poppentheater-abc* – te raadplegen via *Links*, de *Poppenspe(e)lmuseum*pamfletten en *Doepak*) vormen als het ware een *poppentheaterencyclopedie*.

Door middel van de zogenoemde *Poppenspe(e)lmuseum*pamfletten worden o.a. de thema’s van de diverse exposities besproken. Tevens zijn er op deze wijze woordpuzzels, spelletjes, wetenswaardigheden over diverse poppentheateronderwerpen, toeristische routes, een routebeschrijving, een voordelig entreebiljet, een bestelbiljet voor artikelen uit de museumwinkel, een formulier tot aanmelding als lid van de vriendenvereniging en informatie over diverse arrangementen en activiteiten opgenomen. Sommige pamfletten zijn tevens beschikbaar in het Frans, Duits en Engels.

□ **M**enustructuur

Via de tweetalige webpagina's – voorstellende een traditioneel lijsttoneeltje – met kopteksten in het Nederlands en het Engels, komt men in het *Poppenspe(e)linformatiecentrum*. Via **Nieuws**, **Trefwoorden**, **Bibliotheek**, **Pamfletten**, **Doepak**, **Links** en **Contact** kan een 'ontdekkingsreis' gemaakt worden door het (volks)poppentheater. Door de getoonde woorden aan te klikken krijgt de bezoeker de diverse mogelijkheden van de website spelenderwijs aangeboden. De eenvoudig openklappende menustructuur leidt naar de belangrijkste onderdelen. Via *Nieuws* (tips en actuele informatie over de collectie, presentaties, exposities, uitgaven en activiteiten) is er vervolgens nog de mogelijkheid te klikken op *Information* (inleidende tekst in het Frans en het Duits) en *Nieuwsbrieven* (tweetalige informatie over de collectie en andere wetenswaardigheden). Onder *Selectie 2007-2011* (etc.) krijgt men vervolgens informatie via de kopteksten *Filmtips*, *Kunstcollectie*, *Prenten*, *postzegels en papieren theater*, *Poppentheatercollectie en -archieef*, *Poppenspe(e)lmuseumbibliotheek*, *Bibliotheektips*, *Museumwinkeltje*, *briefkaarten en documentatie* en *Diverse internationale filmpjes*.

Bibliotheek en trefwoordenlijst

De boekbeschrijvingen kunnen gevonden worden via *titel*, *auteur* en *vrij zoeken* en geven zodoende bibliografische informatie over bijna zeventuizend werken uit de internationale boekerij van het museum. De titelbeschrijvingen bevatten een aantal toegekende *trefwoorden*. Via deze lijst is het ook mogelijk diverse boektitels te vinden.

□ **P**oppentheaterencyclopedie

Het *poppentheater-abc* bevat meer dan 450 lemma's. Dit zijn verklarende teksten op het gebied van het poppen-, figuren- en objecttheater en gelieerde kunsten. Met een zekere regelmaat worden nieuwe lemma's toegevoegd. De lemma's zijn geïllustreerde, veelal korte omschrijvingen. Zij omvatten de verklaring van woorden, uitdrukkingen, de uitleg van de verschillende poppentheatertechnieken, karakteristieke (volks)poppentheaterfiguren, belangrijke personen en begrippen. In de beschrijvingen zijn *trefwoorden* gemarkeerd en doorgelinkt naar andere lemma's binnen het abc.

Onder de plaatjes staat een korte omschrijving met gegevens over de herkomst, de illustrator, het impressum (uitgever, plaats en jaartal) en het bestand waarnaar de betreffende afbeelding verwijst. Veelal komt de illustratie uit een van de werken uit de Poppenspe(e)lmuseumbibliotheek of is ze aanwezig in de museale collectie. Na een klik op het gemarkeerde *stamboeknummer* wordt een volledige titelbeschrijving getoond.

'Doepak' geeft achtergrondinformatie over diverse poppentheateronderwerpen. De tot nu toe bijna 250 (situatie 2010) als pdf gepubliceerde educatieve *Kruimelkranten* en *-krabbels* behandelen een groot aantal onderwerpen, zoals bijzondere poppenprenten, fotografie, karakteristieke (poppenkast)figuren en personen, poppenspeltechnieken, volkspoppenspel, en woord- en begrippendefinities. Onder het motto *Zelf eens proberen?* wordt de mogelijkheid geboden tot een speelse kennismaking met het poppentheater en worden plaatjes getoond die uitnodigen tot onderzoek. Enkele geïllustreerde Doepaknummers zijn ook beschikbaar in het Frans, Duits en Engels.

□ Erfgoedsite 2002

In november 2002 ontving Otto van der Mieden – directeur-conservator van het Poppenspe(e)lmuseum – uit handen van de directeur van de vereniging Digitaal Erfgoed Nederland (DEN), de Kruijswijk Jansen Prijs 2002 voor de beste Gelderse erfgoedsite van het jaar 2002. Kruijswijk Jansen (1914-1990) was in 1957 de grondlegger van het Gelders Oudheidkundig Contact (GOC, nu Gelders Erfgoed), een door de provincie Gelderland gesubsidieerde instelling ten behoeve van de erfgoedsector.

Een citaat uit het juryrapport: 'De internetsite van het Poppenspe(e)lmuseum is een kleurrijke, vrolijke, toegankelijke site met veel grappjes, bewegend beeld en toepasselijk geluid. De site is een goede entree voor een brede publieksgroep, terwijl er op speelse wijze toch zeer veel informatie over de collectie en het poppentheater wordt gegeven.

De serieus geïnteresseerde gebruiker kan met deze site uitstekend uit de voeten. Wie toevallig op deze site belandt, kan ontdekken hoe boeiend en toegankelijk erfgoed is. Andere erfgoedinstellingen vinden in deze site een aansprekend voorbeeld!

Geheugen van Nederland

Via de tweetalige site www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2 kunnen ongeveer 4000 posters, prenten en foto's op het gebied van het poppenspel en aanverwante kunsten geraadpleegd worden. Op www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs is een speur- en vragenspel over het (volks)-poppentheater beschikbaar: een (k)luchtig *Poppenspe(e)lspeurspel* met onder andere multiplechoicevragen.

- Afbeelding: fragment van eerste pagina website www.poppenspelmuseum.nl.
Illustratie: Curs Zegers, Eemnes (2000) en Hetty Paërl, Amsterdam (1990).
Tekst: OvdM (2010).

Poppenspe(e)lmuseum ©

Kerkweg 38 8193 KL Vorchten NL Tel.: +31(0)578 - 63 13 29 Fax: +31(0)578 - 56 06 21
www.poppenspelmuseum.nl www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2
www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs www.poppenspel.info
www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl info@poppenspelmuseum.nl